

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně **Mgr. Martinou Weissovou** v právní věci žalobce: ██████████ nar. 4.8.1995, bytem Brno, Bratislavská ██████, zast. Mgr. Jiřím Slovákem, advokátem, se sídlem Praha 1, Štěpánská 640/45, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení částky 75.000,- Kč s příslušenstvím,

t a k t o :

- I. Žaloba, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku 75.000,- Kč s úrokem z prodlení, jdoucím z této částky od 12.10.2013 do zaplacení, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou, došlou soudu dne 14.10.2013, se žalobce proti žalované domáhal poskytnutí přiměřeného peněžitého zadostiučinění ve výši 75.000,- Kč, za nemajetkovou újmu žalobci způsobenou nezákonným trestním stíháním, které bylo vedeno původně u Městského soudu pro mládež v Brně pod sp. zn. 6 Tm 9/2013. Žalobce tvrdil, že doposud nikdy nebyl pravomocně odsouzen v žádném trestním řízení. Od 19.12.2012 byl podezírán ze spáchání provinění výtržnictví a ublížení na zdraví.

Tohoto dne se zúčastnil výsledku formou úředního záznamu a byl mu ustanoven obhájce. Již od tohoto okamžiku velmi negativně pociťoval státní donucení, když byl nucen se účastnit úkonů trestního řízení, které následně pokračovalo záznamem o sdělení podezření ze dne 7.2.2013, podáním obžaloby a několika hlavními líčeními. Žalobce přitom po celou dobu svoji trestnou činnost popíral. V průběhu hlavních líčení vyšlo najevo, že proti žalobci neexistují žádné důkazy a sám státní zástupce při závěrečném hlavním líčení dne 24.5.2013 navrhl úplné zproštění obžaloby. Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 24.5.2013, sp. zn. 6 Tm 9/2013, byl žalobce obžaloby v plném rozsahu zproštěn a rozsudek nabyl ihned právní moci, neboť se všichni zúčastnění vzdali práva odvolání. Žalobce byl v době trestního stíhání mladistvým a byl osobou zcela bezúhonnou. V důsledku neopodstatněného trestního stíhání mu vznikla nezanedbatelná nemateriální újma, neboť musel čelit vysvětlování a nedůvěře ve svém okolí. Rodina žalobce i sám žalobce bydlí v Brně v ulici, kde se koncentrují Romové a v této lokalitě se vyskytuje mnoho osob, které jsou trestně stíhány. Žalobce však do doby předmětného trestního stíhání byl zcela bezúhonný, neměl žádný záznam v trestním rejstříku a zahájením tohoto trestního stíhání byl včleněn do schematického uvažování, že každý v této lokalitě je trestně stíhán. Toto žalobce špatně psychicky nesl. Žalobce dále tvrdil, že nemajetková újma mu vznikla v podobě poškození pověsti v jeho bezprostředním okolí (rodina, přátelé, sousedé) a v podobě několika měsíců trvající nejistoty o výsledku jeho trestního stíhání. Žalobce uplatnil dne 19.9.2013 u žalované svůj nárok na náhradu nemateriální újmy v celkové výši 75.000,- Kč, kdy tuto částku vypočetl tak, že požadoval za každý měsíc, ve kterém vůči němu byly činěny úkony trestního řízení, částku 15.000,-Kč. Žalovaná, stanoviskem ze dne 11.10.2013 žalobci sdělila, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí a samotné konstatování porušení práva je dostačující k náhradě vzniklé nemajetkové újmy.

Žalovaná nárok uplatněný žalobou neuznala a navrhla zamítnutí žaloby v celém rozsahu. Žalovaná učinila nesporným, že žalobce dne 19.9.2013 uplatnil u žalované nárok na poskytnutí zadostiučinění ve smyslu zák. č. 82/1998 Sb. a žalovaná konstatovala, že bylo vydáno nezákonné rozhodnutí, přičemž peněžitou náhradu nepřiznala. Žalovaná dospěla k závěru, že samotné konstatování porušení práva je dostačující k náhradě vzniklé nemajetkové újmy. Žalovaná dále namítla, že částka peněžitého zadostiučinění, jíž se žalobce domáhá, je zcela nepřiměřená, a to jak z hlediska zákonných kritérií, tak z hlediska rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva. Posuzované trestní řízení trvalo velmi krátkou dobu a nemohlo v osobnostních právech žalobce vyvolat žádnou újmu, která by musela být reparována penězi. Žalobce není dosud zcela bezúhonným člověkem, neboť ze spisového materiálu vyplývá, že od roku 2006 docházel na výchovné pohovory ke kurátorovi, a to ohledně svého chování ve škole, kde byl vulgární a agresivní k žákům i učitelům. Žalobci a jeho matce byla několikrát navržena možnost hospitalizace v DPL Velká Bíteš. Žalobce byl několikrát šetřen Policií ČR. V roce 2012 byla na žalobce podána obžaloba pro provinění výtržnictví. Usnesením Městského soudu pro mládež v Brně sp. zn. 6 Tm 4/2012 byla věc postoupena Městskému úřadu, neboť by se mohlo jednat o přestupek. Žalobce dále odešel z vyučení, je nezaměstnán a veden na úřadu práce. Žalovaná dále namítla, že nemůže být v prodlení se zaplacením žalované částky již ode dne 12.10.2013, když žalobce u ní nárok uplatnil teprve dne 19.9.2013.

Žádostí žalobce ze dne 17.9.2013 a stanoviskem žalované ze dne 11.10.2013 bylo prokázáno, že žalobce dne 19.9.2013 požádal žalovanou o poskytnutí přiměřeného peněžitého zadostiučinění ve výši 75.000,- Kč, za nemajetkovou újmu žalobci způsobenou nezákonným rozhodnutím v řízení vedeném u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 6 Tm 9/2013. Žalovaná konstatovala, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, kterým je usnesení o zahájení uvedeného trestního stíhání a uzavřela, že samotné konstatování porušení práva je dostačující k náhradě vzniklé nemajetkové újmy.

Spisem Městského soudu v Brně sp. zn. 6 Tm 9/2013 bylo prokázáno, že dne 7.2.2013 bylo žalobci podle § 179b odst. 3 trestního řádu sděleno orgány činnými v trestním řízení podezření z provinění výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a provinění ublížení na zdraví ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, § 146 odst. 1 trestního zákoníku, neboť na základě zjištěných skutečností vyplývajících z protokolu o trestním oznámení [redacted] lékařských zpráv ke zranění jmenovaného a výsledku šetření prováděného policejním orgánem, je dostatečně odůvodněn závěr, že žalobce dne 12.10.2012 na místě veřejně přístupném na zastávce MHD Stará osada v Brně, fyzicky napadl poškozeného a způsobil mu tržnou ránu na čele, pohmoždění spánkové krajiny vlevo s bolestmi hlavy. Dne 19.2.2013 byl podán Městskému soudu v Brně návrh na potrestání žalobce pro provinění výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a provinění ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 trestního zákoníku ve stádiu pokusu. Rozsudkem Městského soudu pro mládež v Brně, č.j. 6 Tm 9/2013-64 ze dne 23.5.2013, byl žalobce zproštěn návrhu na potrestání, neboť nebylo prokázáno, že skutek spáchal žalobce. Rozsudek nabyt právní moci dne 10.8.2013.

Výpovědi žalobce bylo prokázáno, že v době, kdy bylo proti němu zahájeno předmětné trestní stíhání, se učil kuchařem na učilišti a do té doby nebyl potrestán za žádné přestupky. Když se dozvěděl o tomto trestním stíhání, tak z toho byl psychicky špatný, musel chodit po policajtech a po soudech. Kamarádi se začali k žalobci chovat jinak, přestali se s ním bavit, nechtěli s ním chodit ven. Tyto kamarády si žalobce nepamatuje, už se s nimi několik let neviděl. Žalobce si nepamatuje jména kamarádů, kteří se od něho odvrátili kvůli trestnímu stíhání.

Výpovědi svědkyně [redacted] bylo prokázáno, že je matkou žalobce. Žalobce trestní stíhání psychicky špatně zvládal, nemohl ani spát. Svědkyně chodila s žalobcem po policajtech, ona sama se také špatně cítila, jako by měla špatně vychovat syna, zhoršil se i její zdravotní stav. Jinak toto trestní stíhání na okolí rodiny vliv nemělo.

Podle § 1 odst. 1 zák.č. 82/1998 Sb., stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 7 odst. 1 zák.č. 82/1998 Sb., právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle § 8 odst. 1 zák.č. 82/1998 Sb., nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud

pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle § 31a odst. 1, 2 zák. č. 82/1998 Sb., bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlídně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Po zhodnocení provedeného dokazování a zjištěného skutkového stavu věci soud uzavřel, že žaloba, kterou se žalobce proti žalované domáhá poskytnutí přiměřeného peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu žalobci způsobenou vydáním nezákonného rozhodnutí v řízení vedeném u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 6 Tm 9/2013, není důvodná. Bylo prokázáno, že v posuzovaném trestním řízení došlo skutečně k vydání nezákonného rozhodnutí, za které lze posuzovat sdělení podezření z provinění ze dne 7.2.2013, když toto rozhodnutí bylo následně pro nezákonnost zrušeno zprošťujícím rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 23.5.2013. Ve smyslu shora citovaného ustanovení § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. má tak žalobce právo na náhradu škody, která mu byla tímto nezákonným rozhodnutím způsobena. Podle shora citovaného ustanovení § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., se bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím způsobena škoda, poskytuje též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Dle judikatury Nejvyššího soudu ČR se v případě nemajetkové újmy vzniklé v příčinné souvislosti s trestním stíháním vznik nemajetkové újmy nepresumuje, ale musí být prokázán. Žalobce tvrdil, že trestní stíhání mu způsobilo nemajetkovou újmu, která spočívala v poškození jeho pověsti a v několik měsíců trvající nejistotě o výsledek trestního stíhání. Žalobce toto těžko psychicky nesl. Žalobce k prokázání nemajetkové újmy, která mu byla trestním stíháním způsobena, navrhl důkaz výslechem své matky a dále důkaz svou účastnickou výpovědí. Těmito výpověďmi nebyl prokázán vznik nemajetkové újmy vyšší intenzity, než je nemajetková újma, jejíž vznik lze obecně předpokládat na straně obžalovaného v souvislosti s probíhajícím trestním řízením, které je ukončeno zprošťujícím rozsudkem. Žalobce tvrdil, že v důsledku probíhajícího trestního řízení se od něho odvrátili jeho kamarádi, ale na přímý dotaz soudu nebyl schopen jmenovat ani jednoho kamaráda, který se měl takto zachovat. Výpovědí žalobce tedy nebyla prokázána žádná konkrétní nemajetková újma způsobená žalobci trestním stíháním. Stejně tak nebyla konkrétní nemajetková újma prokázána ani výpovědí matky žalobce, která naopak ve výpovědi uvedla, že trestní stíhání vliv na okolí rodiny nemělo, přestože žalobce tvrdil, že s ním přestali komunikovat jeho kamarádi. Matka žalobce pouze obecně potvrdila, že žalobce trestní stíhání špatně psychicky zvládal a nemohl spát. Soud uzavřel, že v daném případě vznikla žalobci nemajetková újma v příčinné souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí, jejíž intenzita však byla malá a tudíž k odškodnění této nemajetkové újmy postačí konstatování porušení práva, tedy v daném případě konstatování vydání nezákonného rozhodnutí. Soud při tomto rozhodnutí vzal v úvahu, že žalobce byl sice do doby zahájení trestního stíhání osobou bezúhonnou, neboť neměl žádný záznam v rejstříku trestu a nebyl ani potrestán za přestupek, byl osobou mladistvou, ale současně přihlédl i k podstatné skutečnosti, tedy že trestní stíhání trvalo

velmi krátkou dobu, konkrétně od 7.2.2013 do 10.8.2013. Žalobce přitom nebyl ohrožen uložením nepodmíněného trestu odnětí svobody, a to s ohledem na trestnou činnost, která mu byla kladena za vinu a skutečnost, že byl osobou do té doby netrestanou za spáchání trestné činnosti. Současně soud přihlédl k tomu, že v řízení nebyl prokázán zásah větší intenzity do osobnostních práv žalobce v příčinné souvislosti s uvedeným trestním stíháním. S ohledem na uvedené závěry a skutečnost, že žalovaná již v rámci mimosoudního projednání nároku žalobce konstatovala porušení práva v podobě vydání nezákonného rozhodnutí, soud žalobu, kterou se žalobce domáhá poskytnutí peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu, v celém rozsahu zamítl.

Podle § 142 odst.1 o.s.ř., by měla žalovaná, která byla ve věci zcela úspěšná, právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému žalobci. Žalovaná účtovala náklady za tři úkony ve formě režijních paušálů s odkazem na nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. Pl.US 39/13. Soud žalované právo na náhradu těchto nákladů řízení nepřiznal, neboť byly účtovány na základě nálezu Ústavního soudu ČR vydaného v roce 2014, tedy po zahájení tohoto řízení. Soud při tomto rozhodnutí vycházel ze zásady předvídatelnosti, když žalobce do řízení vstoupil v době, kdy legitimně očekával, že na tyto náklady řízení žalovaná nárok nemá. Jiné náklady řízení žalované nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze dne 20.2.2015

Mgr. Martina Weissová, v.r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení: Slabá